

100 rokov
Spoločnosti Ježišovej
na Slovensku

Zostavil
Milan Hudaček SJ

Dobrá kniha Trnava
2022

© Slovenská provincia Spoločnosti Ježišovej, 2022
© Vydavateľstvo Dobrá kniha, Trnava 2022

Ignatius

ISBN 978-80-8191-362-4

Obsah

Slovo na úvod	9
MILAN HUDAČEK SJ	
Zoznam skratiek	11
List generálneho predstaveného Spoločnosti Ježišovej o Ignaciánskom roku 2021 – 2022	15
ARTURO SOSA SJ	
Spoločný list provinciálov	17
PETR PRÁDKA SJ, JOZEF ŠOFRANKO SJ	
1. KAPITOLA	
Spoločnosť Ježišova v historických obdobiach	19
Sto rokov Spoločnosti Ježišovej na Slovensku	21
MILAN HUDAČEK SJ	
Slovensko pohľadom troch českých jezuitů: P. Františka Žáka SJ, Blažeje Ráčka SJ a Adolfa Kajpra SJ	137
PAVEL AMBROS SJ	
Slovenskí jezuiti na akademických inštitúciách Spoločnosti Ježišovej v Ríme	161
JÁN ĎAČOK SJ	
Intelektuálny apoštolát Slovenskej provincie Spoločnosti Ježišovej	195
MILOŠ LICHNER SJ	
Vydavateľstvo Dobrá kniha – polstoročie jezuitského apoštolského diela	211
FRANTIŠEK SOČUFKA SJ	
Tajná cirkev v Československu bola prorockým hlasom	223
EVA VYBÍRALOVÁ	
Pozdravné posolstvo apoštolského nuncia slovenským jezuitom	243
MARIO GIORDANA	
2. KAPITOLA	
Cez osobné svedectvo k duchu charizmy	245
Ján Kalina a jeho služba pre podporu povolání	247
MILAN HUDAČEK SJ	

Príbeh, aký len tak v našich dejinách nenájdete	251
FRANTIŠEK MIKLOŠKO	
Felix Jozef Litva SJ	257
BERNARD MIŠOVIČ SJ	
Michal Lacko SJ a jeho profesorská služba	267
JÁN BABJAK SJ	
Pavol M. Hnilica na Druhom vatikánskom koncile	273
PAVOL BENEDICT LIPTÁK OJSS	
Biskup v montérkach a literárne „zlatousty“ kardinál	291
VILIAM JUDÁK	
Nájsť čistý zmysel pre pravdu	299
JOZEF ŠUPPA SJ	
Páter Oskár Formánek SJ a Štátna bezpečnosť	311
PAVOL JAKUBČIN	
Štefan Senčík – jezuita s misijným zápalom	343
FRANTIŠEK SOČUFKA SJ	
Jozef Oprala – kňaz v ohraničenom svete	355
ZUZANA LUPRICOVÁ	
Pastorácia pred totalitou a po totalite	367
JÁN ĎURICA SJ	
Hľadanie vlastnej identity	381
ANDREJ FILIPEK SJ	
V duchu svätého Ignáca	401
FRANTIŠEK NEUPAUER	
3. KAPITOLA	
Jezuiti v pastoračnej asistencii	409
Mediálny trh ako miesto jezuitu	411
JOZEF BARTKOVJAK SJ	
Služby v jezuitskom kostole v Bratislave	423
TOMÁŠ JELLÚŠ SJ	
Pastorácia mladých, ich rodín a detí pri jezuitskej komunite v Bratislave	431
JURAJ KLEPÁČ	

Evanjelizácia pri uršulínskom kostole v Bratislave LUBOMÍR PILARČÍK SJ	441
Spoločenstvo Magis – Sprevádzanie a formácia mladých ľudí VLASTIMIL DUFKA SJ	453
Ignaciánska pešia púť – Xaveriáda 2006 IVANA KRAJČÍKOVÁ	461
Psychológia vo formácii na zasvätený život LEOPOLD SLANINKA SJ	473
Medzi mladými v Trnave PETER BUŠA SJ	481
Centrum pomoci pre rodinu v Trnave MATEJ KASAN SJ	491
Misia jezuitov v Košiciach FRANTIŠEK KOVAL SJ LADISLAV ŠOFRANKO SJ	497
Rehoľné dielo v Ivanke pri Dunaji EMIL VÁNI SJ	509
4. KAPITOLA	
Ignaciánská spirituálna služba	519
Čo nás naučilo dávanie exercícií JÁN BENKOVSKÝ SJ	521
Ignaciánska tradícia v publikáciách slovenských jezuitov LADISLAV CSONTOS SJ	533
Vendelín Javorka a <i>Duch viery</i> BRANISLAV DADO SJ	551
Podporovanie povolání služba pre budúcnosť Spoločnosti Ježišovej LADISLAV ŠOFRANKO SJ	561
Máme strach zo slobody ANTONIO SPADARO SJ	569
Menný register	
Zemepisný register	

Spoločenstvo Magis – Sprevádzanie a formácia mladých ľudí

VLASTIMIL DUFKA SJ

Jezuitská pastorácia medzi vysokoškolákmi a mladými

Starostlivosť o duchovnú formáciu vysokoškolákov a mládeže patrila k prvoradým apoštolátom jezuitov na Slovensku už pred rokom 1989. Viacerí jezuiti pravidelne dávali študentom duchovné cvičenia, spovedali ich alebo duchovne sprevádzali. Po novembrovej revolúcii v roku 1989 táto forma apoštolátu nadobudla nové podoby. Dôležitým miestom, kde sa po revolúcii začala združovať vysokoškolská mládež, bol aj jezuitský Kostol Najsvätejšieho Spasiteľa v Bratislave. Tzv. „osmičky“, pondelkové sväté omše o ôsmej večer, ktoré si vzal na starosť páter Ladislav Csontos SJ, boli od počiatku centrálnym miestom, kde sa formovali nové spoločenstvá a aktivity pre mladých. Dodnes, po viac ako tridsiatich rokoch, sú tieto pondelkové „osmičky“ miestom spoločného slávenia Eucharistie pre vysokoškolákov a pracujúcu mládež.

Po vzniku Univerzitného pastoračného centra sv. Jozefa Freinademetza v Bratislave v roku 1997 sa centrum pastorácie univerzitnej mládeže presunulo do Mlynskej doliny. Väčšina rehoľných komunít začala však formovať spoločenstvá mládeže pri svojich kostoloch a rehoľných komunitách. Aj pri Kolégiu Najsvätejšieho Spasiteľa sa začali tvoriť nové spoločenstvá, pre ktoré bolo charakteristické najmä meditatívne čítanie písma formou *lectio divina*.

Svetové dni mládeže a vznik spoločenstva Magis na Slovensku

Pre apoštolát medzi mladými ľuďmi boli dôležité programy, ktoré sa plánovali z jezuitského Univerzitného pastoračného centra v Trnave. Vo forme púti sa z Trnavy realizovali koncoročné cesty na ekumenické modlitby komunity Taizé do vybraných európskych centier, alebo pešie pútnické podujatia z maďarských

či poľských východísk do Levoče. Neskôr pod menom Xaveriáda jezuiti združovali mladých ľudí a zapájali ich do rôznych pútnických, spoločenských, sociálnych, táborových i brigádnických aktivít počas prázdnin.

Osobitné miesto mali a doteraz majú Svetové dni mládeže so Svätým Ocom, pred ktorými jezuiti zorganizovali duchovné programy pre mladých účastníkov. V roku 2000 na Svetové dni mládeže s trnavskou skupinou odchádzali mladí pút-

Spoločenstvo mladých ľudí na Svetovom dni mládeže 2011 v programe Magis, ktorý mal svoj začiatok v Loyole

nici do Talianska aj s bratislavskou a ružomerskou skupinou účastníkov. Podobne v roku 2005, keď boli Svetové dni mládeže v Kolíne nad Rýnom, pripravili jezuiti osobitný program pre mladých, ktorý nemecký jezuita Ludger Joos nazval Magis. Tento názov programu zostal v názve medzinárodných mládežníckych programov až dodnes. Latinské slovo *magis* znamená „viac“ („lepšie“, „plnšie“). Svätý Ignác z Loyoly, zakladateľ Spoločnosti Ježišovej, ho vložil do fundamentu duchovných cvičení, kde káže voliť si to, čo nás lepšie vedie k cieľu, pre ktorý sme stvorení.¹ Slovo *magis* ukazuje na dynamickú a vždy vzrastajúcu lásku k Bohu a k blížnemu, ktorá má človeka viesť k intenzívnej činnosti a službe. Rozmer dynamickej lásky je vyjadrený v hesle: „Všetko na väčšiu Božiu slávu!“ (*Ad Maiorem Dei Gloriam*). Sv. Ignác z Loyoly predložil vo svojej knihe *Duchovné cvičenia* veriace- mu človeku úlohu: „... prosiť o vnútorné poznanie Pána, ktorý sa pre mňa stal človekom, aby som ho viac (*magis*) miloval a nasledoval.“² Logo Magis programu,

namiesto písmena „i“ používa znak kríža (MAG+S) ako symbolu nekonečnej Božej lásky.

Svetové dni mládeže a ich sprievodné programy boli pre mládež novou výzvou a pozvaním žiť hlbšie. Nemajú sa však skončiť letným programom, ale majú pokračovať v bežnom a každodennom živote. Túto skutočnosť veľmi dobre pochopili mladí ľudia, ktorí sa zúčastnili programu Magis v rámci Svetových dní mládeže v Madride v roku 2011. Zo Slovenska sa programu Magis v Španielsku zúčastnilo sedemdesiatdva účastníkov. Mladí ľudia sa s pátrami Ladislavom Šofrankom SJ, Milan Hudačkom SJ, Petrom Girašekom SJ a so sestrou Lubomírou Jurčovou CJ po návrate chceli zapojiť do spoločenstiev pri jezuitskom kolégiu Najsvätejšieho Spasiteľa v Bratislave. V spolupráci so školastikom Jaroslavom Mudroňom SJ nakon vzniklo nové spoločenstvo, ktoré si uchovalo pomenovanie Magis. Spoločenstvo bolo odlišné od ostatných spoločenstiev tým, že sa explicitne hlásilo k ignaciánskej spiritualite a k ignaciánskej skúsenosti, ktorú zažili počas medzinárodného programu Magis.

Formovanie programu pre spoločenstvo Magis

Po vzniku nového spoločenstva Magis v roku 2011 bola základnou otázkou obsahová náplň pravidelných stretnutí jeho členov. Prvým východiskovým materiálom pre stretnutia boli texty použité počas svetového stretnutia Magis v Španielsku v roku 2011. Texty a podnety, ktoré boli určené pre jednotlivé dni medzinárodného stretnutia, sa tak stali podnetmi pre týždenné stretnutia spoločenstva. Postupne sa formovala štruktúra jednotlivých stretnutí, ktorých súčasťou bolo uvedenie témy, čítanie biblického textu a ignaciánsky impulz s otázkami povzbudzujúcimi robiť reflexiu o ňom a zamýšľať sa nad ním. Dôležitou súčasťou stretnutí sa stal čas na krátku osobnú meditáciu, ktorá je nevyhnutným predpokladom pre zmysuplné rozhovory o prežívaní viery v tzv. „Magis kruhoch“. Hneď od počiatku boli „Magis kruhy“ priestorom pre načúvanie živej skúsenosti s Bohom, ktorá vyviera z modlitby a z prepojenia biblického a ignaciánskeho textu s konkrétnym životom každého člena spoločenstva.

V priebehu viacerých rokov sa postupne vytvoril štvorročný formačný program, ktorý spoločenstvo systematicky vedie cez dôležité biblické témy a jednotlivé aspekty ignaciánskej spirituality. Neodmysliteľnou súčasťou týchto tém prvého roku formačného programu je uvedenie do jednotlivých foriem modlitby, najmä do meditácie a modlitby spytovania svedomia, ktorú tiež nazývame modlitbou milujúcej pozornosti.³ Druhý rok stretnutí je venovaný hlbšiemu poznaniu osoby Ježiša Krista v jeho zemepisnom, dejinnom a kultúrnom kontexte.⁴ Súčasťou „duchovného putovania“ spoločenstva je poznávanie autobiografie sv. Ignáca⁵ a jeho Duchovných cvičení. Tretí formačný rok spoločenstva Magis pozýva mladých ľudí rozšíriť si svoje duchovné obzory cez duchovné cvičenia v každodennom živote⁶ a posledný,

štvrtý rok uvádza členov spoločenstva do ignaciánskej kontemplácie a nazerania. Na záver štvorročného programu sa mladí oboznámia s pravidlami ignaciánskeho rozlišovania.⁷ Na príprave štvorročného formačného programu spolupracovali najmä pátri Jaroslav Mudroň a Vlastimil Dufka.

Po absolvovaní štvorročného programu spoločenstva Magis sa viacerí z jeho členov stávajú vedúcimi pre nové spoločenstvo. Tým, že mladí ľudia sami prešli bohatú duchovnú „púť“, ktorú program ponúka, sú pozvaní stať sa sprievodcami pre mladších členov spoločenstva.

Spoločenstvo Magis, ktorého súčasťou sú mladí ľudia vo veku 18 – 30 rokov, pomáha mladým ľuďom duchovne sa orientovať, oboznamuje ich s jednotlivými prvkami ignaciánskej spirituality a učí ich správne rozlišovaniu a schopnosti reflexie. Nie je primárne určené pre tých, ktorí by potrebovali základnú katechézu, ani nie je spoločenstvom zameraným na systematické štúdium Svätého písma alebo diskusným spoločenstvom o náboženských témach. Hoci tieto prvky sú integrálnou súčasťou formačného programu spoločenstva, jeho zameranie spočíva najmä v prehĺbení osobného vzťahu k Bohu a k blížnemu, rozhodujúcim prvkom je schopnosť vzájomného duchovného rozhovoru v spomínaných „Magis kruhoch“. Spoločenstvo Magis je tak prostriedkom a cestou k prehĺbeniu duchovného života, ktorého dôležitou súčasťou je jeho komunitná dimenzia.

Experimenty a piliere medzinárodných stretnutí Magis a ich aplikácia v miestnom spoločenstve

Dôležitou súčasťou medzinárodných programov Magis sú tzv. „experimenty“. Pod pojmom experimenty sa myslia najmä rôzne skúsenosti a aktivity, ktorých cieľom je hľadanie a nachádzanie Boha vo všetkom, uprostred špecifických, ale aj bežných, každodenných aktivít. Tieto experimenty sú zamerané na viaceré oblasti: na duchovnú, sociálnu, ekologickú, putovnú, kultúrnu, umeleckú atď. Každý z experimentov obsahuje päť základných pilierov: rannú modlitbu – meditáciu, aktivitu, slávenie Eucharistie, examen – modlitbu spytovania svedomia a tzv. „Magis kruh“, ktorý napomáha hlbšie vzájomné poznávanie, načúvanie jeden druhému a lepšie porozumenie duchovných skúseností. Týchto päť pilierov je súčasťou medzinárodných letných programov Magis, ale sú aj neodmysliteľnou súčasťou spoločenstva, ktoré má svoje korene v skúsenosti z medzinárodných programov Magis.

Spomínaných päť pilierov má svoje pokračovanie aj počas akademického roka predovšetkým prostredníctvom týždenných stretaní a štvorročného formačného programu. Súčasťou týždenného stretnutia je modlitba a meditácia, ktorá je uvedená biblickým a ignaciánskym alebo iným textom. Po meditácii nasledujú tri alebo štyri tzv. „Magis kruhy“. V prvom „Magis kruhu“ členovia spoločenstva reflektujú nad obdobím od posledného stretnutia, ktoré momenty boli najvýraznejšími, ktoré pozitívne alebo negatívne najviac zamestnávali mysle a srdcia

prítomných. V tejto reflexii nejde natoľko o výpočet prežitých udalostí, ako skôr o rozpoznanie Božej prítomnosti v bežných radostných, ale aj bolestných udalostiach každodenného života. Druhý „Magis kruh“ sa už výraznejšie spája s témou meditácie a osobnej modlitby. Základná je otázka, čo z daného biblického alebo ignaciánskeho podnetu bolo najoslovujúcejším a dôležitým impulzom pre konkrétny život. V procese Magis kruhu je rozhodujúcou schopnosť načúvať skúsenosti druhého, cez ktorú možno rozpoznať stopy Božieho pôsobenia. Cieľom tretieho kruhu je artikulovanie toho, čo každého oslovilo pri počúvaní druhých. Nezriedka je to práve počúvanie svedectva druhých, ktoré najviac pohýna alebo otvára nový pohľad na životné okolnosti. Záverečný kruh je možnosťou podeliť sa o slovo alebo vetu, ktorá môže byť praktickým podnetom pre konkrétny život nasledujúcich dní.

Experimenty na spoločných podujatiach sú charakteristické meditáciami v Magis kruhu

Hoci súčasťou týždenných stretnutí nie je osobný examen alebo modlitba spytovania svedomia, predsa sú viaceré stretnutia prvého formačného roka zamerané na prehĺbenie porozumenia tejto dôležitej modlitby.

Miestom spoločného slávenia Eucharistie pre spoločenstvo Magis v Bratislave je pondelková svätá omša pre vysokoškolákov a mladých pracujúcich o ôsmej večer v jezuitskom Kostole Najsvätejšieho Spasiteľa. Okrem vytvárania jedného spoločenstva pri eucharistickom stole je pondelkový večer miestom vzájomného ľudského stretnutia medzi členmi jednotlivých spoločenstiev a aj priestorom rozvíjania aktivít mimoliturgického charakteru.

Ovocím života spoločenstva je otvorenosť pre rozmer služby druhým. Jedným zo spôsobov služby druhým sú mesačné duchovné obnovy organizované členmi spoločenstva Magis. Tzv. „popoludnia s Magisom“ sú miestom pre duchovnú obnovu, ktorú mladí zo spoločenstva Magis ponúkajú tým, ktorí túžia využiť časť dňa na svoju duchovnú obnovu. Viacerí členovia spoločenstva Magis sú zapojení do služby chudobným, ktorú organizuje Komunita svätého Egídia.

Duchovný a spoločenský život spoločenstva Magis

Program spoločenstva Magis nie je viazaný iba na hlavné mesto Slovenska. Podobné spoločenstvá sa formujú aj v ďalších mestách Slovenska. V roku 2020 tiež vzniklo Magis spoločenstvo, ktoré formou online spája Slovákov žijúcich aj v zahraničí. Neodmysliteľnou súčasťou života spoločenstva sú aj tzv. Magis chaty, víkendové pobyty v jezuitskej chate v Trlenskej doline pri Ružomberku. Tieto pobyty, ktoré sú organizované zvyčajne päťkrát do roka, pozostávajú z duchovného, ale aj zo spoločensko-pracovného či turistického programu. Spomínaná chata je obľúbeným miestom pobytu preto, že poskytuje duchovné a spoločenské pookriatie členom spoločenstva a ich priateľom z celého Slovenska. Okrem stretnutí raz za týždeň a stretnutí v Trlenskej chate približne raz za dva mesiace si môžu členovia spoločenstva vykonať aj každoročné viacdňové duchovné cvičenia, ktoré im v letných mesiacoch ponúkajú jezuiti a rehoľné sestry z Congregatio Jesu.

K životu mladých ľudí bezpochyby patrí putovanie na miesta, ktoré sprítomňujú osobité rozmery pre duchovný život. Na Slovensku sa počas viacerých rokov rozvinulo letné podujatie Xaveriáda, ktoré sa spája s putovaním mládeže najmä na mariánske, ale aj iné pútnické miesta. Vďaka tomuto podujatiu sa už v roku 2010 zoznámili budúci „magisáci“ na dvojdňovom stretnutí v maďarskom Miskolci, kam putovali z viacerých miest. Ich priateľstvá sformovalo o rok neskôr stretnutie na Svetových dňoch mládeže v Madride a v roku 2012 posilnilo stretnutie na Ignaciánskych dňoch mládeže v poľskej Starej Wsi. Slovenskí účastníci využili platformu Xaveriády a na stretnutie do Poľska prišli pešo vo dvoch skupinách zo Sniny a z Bardejova. Autobus s maďarskými účastníkmi ich doviezol vtedy späť do Prešova a do Košíc, čo posilnilo priateľské zväzky, ktoré dostali vo vynárajúcom sa slovensko-maďarsko-poľskom spoločenstve netušenú perspektívu v nasledujúcom roku. Xaveriáda s vlastným programom sa rozvíjala nezávisle ďalej a v posledných rokoch je kontinuálne priestorom duchovnej obnovy pre mládež z jezuitských spoločenstiev.

Duchovný program spoločenstva Magis sa dopĺňal ďalšími spoločensko-kultúrnymi aktivitami. Od roku 2013 spoločenstvo organizuje tzv. Inygo ples, ktorý zvyčajne býva vo fašiangovom období. Obľúbenými aktivitami spoločenstva sú aj koncerty alebo turistika.

Magis Central Europe – Magis Europe

Dôležitým aspektom formovania mládeže je kontakt s inými kultúrami a s rovesníkmi z iných krajín. Spoločenstvo Magis je v určitom zmysle ovocím programov pred Svetovými dňami mládeže. Keďže v roku 2013 sa uskutočnilo takéto svetové stretnutie mladých v Brazílii, na ktorom sa mnohí mladí študenti z Európy – najmä pre veľkú vzdialenosť – nemohli zúčastniť, provinciáli Spoločnosti Ježišovej zo strednej Európy sa rozhodli zorganizovať skromnejšie, ale dostupnejšie medzinárodné stretnutie mladých. Vďaka vtedajšiemu provinciálovi jezuitov na Slovensku Petrovi Bujkovi a jeho sóciovi Petrovi Girašekovi sa prvé Magis Central Europe uskutočnilo na Slovensku. Letný program Magis sa tým prestal viazať na Svetové stretnutie mládeže so Svätým Otcom. Úspešné prvé stredo európske stretnutie dalo impulz nasledujúcemu podobnému stretnutiu, ktoré sa uskutočnilo v roku 2014 v Maďarsku. Potom nasledovalo Magis Central Europe v Poľsku v roku 2015 ako určitá príprava pred Svetovými dňami mládeže v Krakove v roku 2016. V roku 2017 prevzali štafetu organizovania stredo európskeho stretnutia českí jezuiti. Posledné stretnutie s názvom Magis Central Europe sa uskutočnilo v Poľsku v roku 2018. V snahe

Úvodný príhovor k účastníkom Magis Central Europe 2014 v Budapešti

o výraznejšie otvorenie sa pre celú Európu dostalo letné stretnutie mladých v Litve v roku 2019 názov Magis Europe. Vzhľadom na to, že sa v roku 2020 mohlo uskutočniť stretnutie Magis Europe iba online, jezuiti a mladí ľudia z Maďarska sa rozhodli zorganizovať ďalšie stretnutie v Maďarsku v roku 2021. Napriek pandemickým obmedzeniam prebehlo toto stretnutie za hojnej medzinárodnej účasti.

Záver – pohľad naplnený nádejou

Pre rozvoj medzinárodného spoločenstva Magis rozhodujúci krok uskutočnila Konferencia európskych provinciálov Spoločnosti Ježišovej. Provinciáli Európy sa rozhodli založiť sieť pre pastoračiu mládeže pod názvom *Young Adult Ministry* (YAM), ktorá je tiež odpoveďou na jednu zo štyroch univerzálnych apoštolských preferencií Spoločnosti Ježišovej zameranú na sprevádzanie mladých ľudí pri vytváraní budúcnosti naplnenej nádejou. Zakladajúce stretnutie YAM sa uskutočnilo online 10. februára 2021. Na základe odporúčania, ktoré generálny predstavený Spoločnosti Ježišovej páter Arturo Sosa adresoval predsedovi Konferencie európskych provinciálov pátrovi Franckovi Janinovi SJ, je zrejmé, že napomáhanie formovaniu európskej štruktúry pre Magis bude jednou z priorit YAM.⁸

Spoločenstvo Magis je spoločenstvom, ktoré sa explicitne hlási k ignaciánskej spiritualite a je zamerané na službu mladým ľuďom a na ich duchovné sprevádzanie. Formovanie dnešnej mladej generácie so solídnym duchovným základom a rozlišovaním je službou aj pre formovanie budúcnosti naplnenej nádejou.

Poznámky

1 Porov. SVÄTÝ IGNÁC Z LOYOLY: *Duchovné cvičenia*. Trnava : Dobrá kniha, 2021, čl. 23, s. 36.

2 Tamže, čl. 104, s. 74.

3 Okrem biblických textov a východiskových materiálov, ktoré pre prvý formačný rok spoločenstva Magis poskytol medzinárodný program Magis pred svetovými dňami v Madride v roku 2011, najväčšie množstvo podnetov poskytli texty nasledujúcich publikácií: LAMBERT, WILLI: *Ž lásky ku skutočnosti. Základné heslá ignaciánskej spirituality*. Trnava : SCV, 2009; LAMBERT, WILLI: *Modlitba a život. Modlitba v ignaciánskej spiritualite*. Trnava : Dobrá kniha, 2005; ŠPIDLÍK, TOMÁŠ: *Pramene svetla*. Trnava : Spolok sv. Vojtecha, 2000; ŠPIDLÍK, TOMÁŠ: *Cesta Duchu*. Olomouc : Refugium, 1995; MARTIN, JAMES: *Ježišský návod (takmer) na všetko*. Trnava : Dobrá kniha, 2020.

4 Dôležitým východiskovým textom pre druhý formačný rok je nasledujúca publikácia: KROLL, GERHARD: *Po stopách Ježišových*. Kostelní Vydří : Karmelitánské nakladatelství, 2002.

5 SVÄTÝ IGNÁC Z LOYOLY: *O sebe. Autobiografia sv. Ignáca Loyolského*. Trnava : Dobrá kniha, 1997.

6 Referenčným, východiskovým textom pre tretí formačný rok spoločenstva Magis je kniha SMITHOVÁ, CAROLL ANN – MERZ, EUGENE F.: *Moment by moment. A retreat in Everyday Life*. Notre Dame, Indiana : Ave Maria Press, 2000.

7 Východiskovým textom pre záverečný formačný rok je publikácia WILLIAMS, MONTY: *Preniknúť do tajomstva. Štyri prístupy k duchovnému životu*. Olomouc : Refugium, 2019.

8 Slová pátra generála preposlal Franck Janin SJ členom tzv. „Steering Committee YAM“ (Walter Ceysens SJ, Vlastimil Dufka SJ, Leonardo Vezzani SJ) v nasledovnom znení: „I would like to draw your attention to the development of the Magis network in Europe, formed around the Worlds Youth Days. This initiative, which has proved its excellence for more than 10 years now, lacks sufficient organic structural support. It would certainly be worth considering what could be done to give it more support.“ (e-mail zo dňa 31. augusta 2021)

100 rokov Spoločnosti Ježišovej na Slovensku

Zostavil Milan Hudaček SJ.

Jazyková úprava Róbert Mésároš.

Korektúry Mária Vadilová a Gabriela Spustová.

Grafická úprava a zalomenie textu Fabian Chupáč.

V publikácii sú použité fotografie z Archívu Spoločnosti Ježišovej na Slovensku.

Návrh obálky Adrián Čontofálský SJ.

Zodpovedný redaktor Róbert Mésároš.

Vydalo Vydavateľstvo Dobrá kniha, P. O. Box 26,
Štefánikova 44, 917 01 Trnava, ako svoju 1572. publikáciu,
na Slovensku 1344.

tel.: 033/59 34 211

e-mail: dobrakniha@dobrakniha.sk

internetový obchod: www.dobrakniha.sk

ISBN 978-80-8191-362-4